

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/24/2020
Identifikačné číslo spisu: 2517010172
Dátum vydania rozhodnutia: 10.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2517010172.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného A. L. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného v čase skutku a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 10. júna 2020 v Bratislave dovolanie obvineného podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Mareka Lehutu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 6. decembra 2018, č. k. 5To/121/2018-872, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného A. L. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Piešťany (ďalej „okresný súd“) rozsudkom z 23. mája 2018, sp. zn. 16T/71/2017, uznal obvineného A. L. za vinného zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného v čase skutku („Tr. zák.“) s použitím § 138 písm. e) Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že obvinený napriek tomu, že bol uznaný vinným trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/139/2015 z 21. júla 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. júla 2015, za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zák., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov, na ktorého výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a napriek tomu, že bol uznaný vinným trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 3T/48/2016 z 8. marca 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. marca 2016, za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. a iné, za čo súd upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/160/2012 z 9. septembra 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17. apríla 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/120/2013 zo 17. apríla 2014, v čase medzi 01.15 hod. až 03.15 hod. dňa 29. januára 2017 v Piešťanoch, na ulici D. D., vošiel presne nezisteným spôsobom do nebytových priestorov suterénu rodinného domu číslo XXXX/X, kde presne neustáleným prineseným predmetom páčením odstránil petlicu uzamknutia latkových dverí pivnice patriacej k bytu C. G., po otvorení ktorých vošiel neoprávnene do vnútra tejto pivnice, odkiaľ zobral a vyniesol von veci, a to vonkajšie záhradné čerpadlo značky Settegarden XXX, vibračnú tmavozelenú brúsku značky Black & Decker XXX, vibračnú

žltozelenú brúsku značky Bosch 350 W, akumulátorovú vŕtačku značky Parkside, teplovzdušnú pištoľ 2000 W, elektrickú vŕtačku 500 W, delta brúsku značky Ferm, brúsku na vŕtáky značky Parkside, záhradné čerpadlo žltej farby značka River Garden 750, 1 sadu frézok do dreva, 1 sadu frézok do tehly, 1 sadu nástrčkových kľúčov zvaných golasada a ďalej neoprávnene vošiel cez neuzamknuté dvere pivnice patriacej k bytu Y. do jej vnútra, odkiaľ neoprávnene zobral a vyniesol von elektrickú ručnú kotúčovú pílu červenej farby, po čom všetky tieto veci, okrem uvedeného čerpadla značky Settegarden 800, ktoré z presne nezistených dôvodov zanechal voľne stojace na chodbe vedúcej k pivniciam, vo vopred pripravených taškách prepravil v Piešťanoch k hotelu Y., kde ich následne uschoval v izbe číslo XXX tohto hotela, ktorú v tom čase užíval so súhlasom osoby jej prenajímateľa, čím poškodenému C. G. spôsobil škodu krádežou vo výške 302,40 eur a poškodením petlice vo výške 15 eur a poškodenému Y. H. škodu krádežou vo výške najmenej 106,80 eur.

Za to okresný súd obvinenému podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 43 Tr. zák. uložil ďalší a úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, na ktorého výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, zároveň podľa § 60 ods. 1 písm. b) Tr. zák. trest prepadnutia vecí ohľadom vecí uvedených v rozsudku, ktorých vlastníkom sa podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. stal štát. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.“) bol obvinený zaviazaný nahradiť škodu poškodeným Y. H. v sume 106,80 eur a C. G. v sume 317,40 eur a podľa § 288 ods. 2 Tr. por. boli poškodení so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Trnave (ďalej „krajský súd“) uznesením zo 6. decembra 2018, č. k. 5To/121/2018-872, zamietol podľa § 319 Tr. por.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal písomným podaním zo 17. januára 2020 dovolanie obvinený A. L. prostredníctvom obhajcu JUDr. Mareka Lehutu, so sídlom M. Waltariho 7, Piešťany (doručené 20. januára 2020, č. l. 951 - 953), pričom poukázal aj na dôvody, ktoré uviedol samotný obvinený v obsahovo zhodnom dovolaní doručenom na okresný súd 17. januára 2020 (č. l. 933 - 949). Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti výrokov napadnutého rozhodnutia a po zistení dôvodu dovolania vyslovil porušenie zákona a súčasne napadnuté rozhodnutie, prípadne aj predchádzajúce rozhodnutie okresného súdu, zrušil a prikázal dotknutému súdu, aby vec znovu prerokoval a rozhodol. Dovolateľ uviedol, že dovolanie podáva z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. por., pričom ohľadom uplatnených námietok dovolanie členil na dve základné časti - v prvej časti uviedol námietky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu a v druhej časti k vyššie uvedenému rozsudku okresného súdu z 23. mája 2018, sp. zn. 16T/71/2017. Dovolateľ v dovolaní pri jednotlivých námietkach uviedol aj dotknuté zákonné ustanovenia a judikatúru k nim sa viažucu.

Dovolateľ vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu namietol porušenie ustanovení § 255 ods. 1, ods. 2 Tr. por., § 326 ods. 3 Tr. por., § 252 ods. 2 písm. c), ods. 3 Tr. por., § 253 ods. 1 Tr. por., čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a § 38 ods. 1 písm. a), písm. d) Tr. por. Porušenie uvedených ustanovení zdôvodnil prioritne tou skutočnosťou, že krajský súd vykonal 6. decembra 2018 verejné zasadnutie, na ktorom rozhodol o odvolaní obvineného, v neprítomnosti obvineného, hoci bol v tom čase práceneschopný, o čom v stanovenej lehote dodal na krajský súd kópiu potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti spolu so žiadosťou o odročenie verejného zasadnutia. Dovolateľ uviedol, že vzhľadom k tomu, že obvinený mal problémy s chrbticou a nemal žiadneho obhajcu, mal záujem byť osobne prítomný na verejnom zasadnutí. Napriek tomu krajský súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného, čím mu porušil právo na spravodlivý súdny proces a právo na obhajobu. Porušenie jednotlivých namietaných ustanovení dovolateľ videl v nasledujúcich skutočnostiach

- § 255 ods. 1, ods. 2 Tr. por. v tom, že keď obvinený nebol prítomný na verejnom zasadnutí, „súd sa nemohol poradiť so žalovanou stranou a mal hlavné pojednávanie odročiť“ a keďže toto nevykonal, porušil zákon“,

- § 326 Tr. por. v tom, že obvinený nemal obhajcu a nezúčastnil sa verejného zasadnutia ani on osobne zo zdravotných dôvodov,

- § 252 ods. 2 písm. c), ods. 3 Tr. por. v tom, že obvinený „nebol vopred upozornený písomne (po

doručení kópie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti a žiadosti o osobnú účasť na hlavnom pojednávaní Krajskému súdu Trnava)",

- § 253 ods. 1 Tr. por. v tom, že keď nebol prítomný na verejnom zasadnutí krajského súdu, tento hrubo porušil zákon v rovnosti strán a zbraní,
- čl. 50 Ústavy SR v tom, že krajský súd porušil obvineného ústavné práva, keď nezohľadnil jeho ospravedliteľnú neúčasť na verejnom zasadnutí,
- § 38 ods. 1 písm. a), písm. d) Tr. por. v tom, že keď obvinený v čase konania verejného zasadnutia bol práceneschopný a mal pretrvávajúce bolesti chrbtice, nebol schopný sa náležite obhajovať a potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti dokazuje, že jeho možnosť obhajovania bola obmedzená a keďže nemal zvoleného obhajcu, mal mu ho prideliť súd, ak chcel vykonať pojednávanie bez prítomnosti obvineného.

Dovolateľ vo vzťahu k rozsudku okresného súdu namietol porušenie ustanovení § 264 ods. 1 Tr. por., § 265 ods. 1 Tr. por., § 278 ods. 2, ods. 3 Tr. por. a § 153 ods. 1, ods. 2 Tr. por. Porušenie uvedených ustanovení zdôvodnil tým, že v rozsudku sú výpovede poškodených a svedkov M. a H. iné ako v priloženom zvukovom zázname vyhotovenom počas pojednávania a súd ich upravil a prispôbil a následne odôvodnil výrok o vine. Porušenie jednotlivých namietaných ustanovení dovolateľ videl v nasledujúcich skutočnostiach

- § 264 ods. 1 Tr. por. v tom, že svedkovia H. a M. vypovedali v prípravnom konaní úplne inak ako na hlavnom pojednávaní a podľa rozsudku okresného súdu bola smerodajná verzia, ktorú uviedli v prípravnom konaní napriek tomu, že svedkovia tvrdili, že boli OČTK prinútení pod hrozbou obvinenia z iného skutku,
- § 265 ods. 1 Tr. por. v tom, že súd nevezal do úvahy výpovede svedkov M. a H. na hlavnom pojednávaní, ktoré boli v prospech obvineného, hoci svedkovia zložili pred súdom prísahu a súd nadradil výpovede svedkov z prípravného konania ich výpovediam vykonaným pred súdom,
- § 278 ods. 2, ods. 3 Tr. por. v tom, že na hlavnom pojednávaní boli vykonané dôkazy, ktoré jasne dokazujú nevinu obvineného, ktoré mal súd posúdiť objektívne a nie opierať sa o výpovede svedkov H. a M. z prípravného konania, pričom posudky z odboru daktyloskopie, mechanoskopie a trasológie boli negatívne, poškodený nepoznal osobu obvineného, rekognícia vykonávaná nebola, svedok H. pod prísahou vypovedal, že veci, ktoré obvinený dobrovoľne vydal, spolu kúpili od neznámych ľudí, svedkyňa M. na okresnom súde uviedla, že auto nešoférovala, lebo ho nemohla zaparkovať, pričom na mieste, kde sa veci nakladali, nemohla vidieť, nakoľko to nebolo možné a napriek uvedenému okresný súd vyniesol odsudzujúci rozsudok a dovolateľ sa domnieva, že súd zakrýval pochybnú prácu OČTK v prípravnom konaní, súdy majú byť nezávislé a majú objektívne posudzovať fakty, čo v tomto prípade okresný súd neurobil,
- § 153 ods. 1, ods. 2 Tr. por. v tom, že obvinený na pojednávaní žiadal, aby poškodení predložili doklad o kúpe vecí, ktoré dobrovoľne vydali, čo sa nestalo, ďalej do znaleckého posudku boli zahrnuté aj také veci, ktoré sa údajne stratili, ale ktoré neboli obvineným dobrovoľne vydané, znalecký posudok obsahoval aj veci, ktoré boli údajne odcudzené, ale ktoré sa nenachádzali vo veciach vydaných obvineným a poškodený nevedel tieto veci vydokladovať.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila Okresná prokuratúra Piešťany písomným podaním zo 14. februára 2020, č. k. Pv 73/17/2204-147 (č. l. 961 - 965), ktorým navrhla dovolaciemu súdu dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože dotknuté uznesenie krajského súdu považuje za zákonné a nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., pričom okrem iného uviedla, že verejné zasadnutie na krajskom súde v neprítomnosti obvineného bolo vykonané za splnenia zákonných podmienok a konaním krajského súdu nebolo porušené právo na obhajobu obvineného a ďalšie dovolacie dôvody týkajúce sa hodnotenia dôkazov považuje za irelevantné.

Spisový materiál spolu s dovolaním bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej „Najvyšší súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 14. apríla 2020.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 <. alebo <., namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 <..

Po predložení veci Najvyšší súd ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených dôvodov (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Dovolací súd ku konkrétnym obvineným uplatneným dôvodom dovolania uvádza nasledujúce skutočnosti.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je zo samotnej formulácie zákonného ustanovenia zrejmé, že tento dovolací dôvod nie je splnený pri akomkoľvek porušení práva na obhajobu, ale zákon vyžaduje, aby bolo také právo porušené zásadným spôsobom. Takým zásadným porušením tohto práva je predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, resp. porušenie iných procesných ustanovení obdobného charakteru a závažnosti týkajúcich sa tohto práva.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. sa vyžaduje, aby bolo v rozpore so zákonnými podmienkami vykonané hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného.

Vzťah týchto dvoch dovolacích dôvodov upravila ustálená súdna prax tak, že ustanovenie § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. je v pomere špeciality k § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., keďže obsahom práva na obhajobu, ktoré je prvkom spravodlivého procesu, je aj možnosť obvineného osobne a prostredníctvom obhajcu vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam kladeným mu za vinu a k dôkazom o nich, resp. vznášať námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde a odňatie takej možnosti vykonaním hlavného pojednávania alebo na odvolacom súde verejného zasadnutia bez prítomnosti obvineného, ak pre taký postup neboli splnené zákonné podmienky, napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por., pretože taký nezákonný postup v sebe zároveň zahŕňa aj zásadné porušenie práva na obhajobu (k tomu primerane R 6/2011).

V prejednávanej veci dovolateľ namietal, že verejné zasadnutie na krajskom súde, na ktorom bolo rozhodnuté o odvolaní obvineného, bolo vykonané v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, keďže bol v tom čase práceneschopný, o čom predložil na krajský súd potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti spolu so žiadosťou o odročenie verejného zasadnutia a pokiaľ napriek tomu chcel odvolací súd vykonať verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného, mal mu ustanoviť obhajcu.

Ohľadom tejto zásadnej námietky, od ktorej sa odvíjajú aj ďalšie uplatnené námietky v prvej časti dovolania, dovolací súd zo spisu zistil, že obvinený bol o predmetnom termíne verejného zasadnutia konanom 6. decembra 2018 o 9.00 hod. krajským súdom riadne upovedomený, čo vyplýva z doručky na č. l. 851, podľa ktorej obvinený prevzal upovedomenie 10. novembra 2018 (uvedené vyplýva aj zo správy Obvodného oddelenia Policajného zboru v Trnave na č. l. 865). Z obsahu upovedomenia obvineného (č. l. 854) vyplývajú tieto skutočnosti:

- obvinený bol v ňom poučený, že v prípade, že sa bez vážneho dôvodu nedostaví, vykoná sa verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti,
- obvinený bol v ňom poučený, že v prípade práceneschopnosti je potrebné doložiť potvrdenie podľa § 120 ods. 2 Tr. por. (toto ustanovenie je pritom v poučení odcitované zo zákona), podľa ktorého v prípade ospravednenej neúčasti obvineného na úkone zo zdravotných dôvodov je obvinený povinný predložiť vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby.

Obvinený písomným podaním z 1. decembra 2018, doručeným na krajský súd 4. decembra 2018 (č. l. 866 - 868), požiadal o odročenie verejného zasadnutia (pozn. - v podaní je uvedené hlavného pojednávania) určeného na 6. decembra 2018, nakoľko nesúhlasí s jeho vykonaním bez jeho prítomnosti, čo odôvodnil tým, že nemá obhajcu, ustanovenie jeho obhajca bolo zrušené (pozn. - z dôvodu, že sa už nenachádza vo výkone väzby alebo výkone trestu odňatia slobody, opatrenie o zrušení ustanovenia obhajcu z 19. októbra 2018, č. l. 861) a nemôže sa dostaviť na súd zo zdravotných dôvodov, ktoré mu neumožňujú sa primerane pohybovať, k čomu priložil potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti.

Z priloženého potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti vyplýva, že táto bola vystavená všeobecným lekárom 28. novembra 2018 s diagnózou M 54 (pozn. - bolesť chrbta) s tým, že obvinený je neschopný práce od 28. novembra 2018, pričom od tohto dňa má povolené vychádzky v tam uvedenom čase.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí na krajskom súde zo 6. decembra 2018 vyplýva, že predseda senátu oboznámil predmetné ospravedlnenie, resp. žiadosť obvineného s tým, že konštatoval, že obvinený nepredložil doklad o tom, že by zo zdravotných dôvodov nebol schopný sa zúčastniť verejného zasadnutia a následne bolo krajským súdom rozhodnuté, že sa verejné zasadnutie vykoná v neprítomnosti obvineného. V samotnom napadnutom uznesení krajský súd k tomu uviedol, že verejné zasadnutie vykonal v neprítomnosti obvineného, ktorý síce zaslal ospravedlnenie z dôvodu práceneschopnosti, ale nepredložil potvrdenie ošetrojúceho lekára podľa § 120 ods. 2 Tr. por.

Dovolací súd po posúdení uvedených skutočností a obsahu súvisiaceho spisového materiálu musí skonštatovať, že predmetné verejné zasadnutie vykonal krajský súd v neprítomnosti obvineného v súlade s Trestným poriadkom. Obvinený síce písomne požiadal krajský súd o odročenie verejného zasadnutia zo zdravotných dôvodov, k čomu predložil potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti, avšak podľa zákona uvedené nepostačuje, keďže podľa § 120 ods. 2 Tr. por. v takom prípade musí obvinený predložiť aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, podľa ktorého mu zdravotný stav neumožňuje účasť na danom úkone bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby. Z uvedeného vyplýva, že len samotná pracovná neschopnosť, resp. doloženie potvrdenia o nej, nepostačuje na to, aby bol súd povinný odročiť verejné zasadnutie (hlavné pojednávanie), ak obvinený vyhlási, že sa ho chce zúčastniť, keďže mu zároveň účasť na takom úkone musí zdravotný stav reálne znemožňovať, o čom musí predložiť vyjadrenie lekára, čo obvinený v prejednávanej veci neurobil. Už len pre úplnosť dovolací súd konštatuje, že zdravotný stav obvineného nemohol byť taký vážny, aby sa nedostavil na verejné zasadnutie, pokiaľ sa ho skutočne chcel zúčastniť, keďže podľa predloženého potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti mal obvinený povolené vychádzky, a to denne dve hodiny doobeda a dve hodiny poobede.

Zo spisu vyplýva, že v prípade prejednávanych trestných činov išlo o trestné činy so zákonom ustanovenou trestnou sadzbou trestu odňatia slobody do desať rokov (táto je v prípade § 194 ods. 1 Tr. zák. určená výmerou až na dva roky a v prípade v tom čase účinného § 212 ods. 4 Tr. zák. výmerou tri roky až desať rokov). Obvinený v čase konania verejného zasadnutia nebol vo výkone väzby ani vo výkone trestu odňatia slobody.

Trestný poriadok v § 293 ustanovuje podmienky, kedy je možné vykonať verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného, a to ak

- bolo obvinenému upovedomenie o verejnom zasadnutí riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5 Tr. por. (ide o prípad rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby),
- obvinený nie je vo väzbe alebo výkone trestu odňatia slobody,
- ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje desať rokov.

Tieto všetky podmienky, ako vyplýva z vyššie uvedeného, boli splnené.

Pokiaľ obvinený uvádza, že mu mal krajský súd ustanoviť obhajcu a až v takom prípade mohol vykonať verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného, tak odvolací súd sa s tým nestotožňuje. Taký postup by bol namieste len v prípade, že by existoval dôvod povinnej obhajoby, čo nebolo zistené. V tomto smere treba uviesť, že aj dovolateľom poukazovanie na iné rozhodnutie tunajšieho súdu (rozsudok sp. zn. 5 Tdo 46/2019 z 12. septembra 2019) je irelevantné, keďže na rozdiel od prejednávanej veci u obvineného v poukazovanej veci v čase vykonania verejného zasadnutia existoval dôvod povinnej obhajoby (dotknutý obvinený bol vo výkone väzby v inej veci). Pokiaľ obvinený namieta, že u neho vyplýval dôvod povinnej obhajoby z ustanovenia § 38 ods. 1 písm. a), písm. d) Tr. por. s poukazom, že pre pretrvávajúce bolesti chrbtice nebol schopný sa náležite obhajovať, dovolací súd uvádza, že tento argument je nedôvodný. Formálne treba uvedenú námietku odmietnuť už z toho dôvodu, že § 38 Tr. por. ustanovuje dôvody povinnej obhajoby vo vykonávacom konaní, ktoré sa týka výkonu už právoplatného rozhodnutia a v zásade sa netýka odvolacieho konania. Táto námietka však neobstojí ani

vecne (v prípade posudzovania tomu zodpovedajúcim obsahovo rovnakým dôvodom povinnej obhajoby uvedeným v § 37 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a § 37 ods. 2 Tr. por.), keďže zo spisu nevyplýva, že by v čase konania dotknutého verejného zasadnutia bol obvinený pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo by bola u neho taká spôsobilosť obmedzená alebo že by krajský súd považoval za nevyhnutné, aby mal obvinený obhajcu najmä preto, že by mal pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať (nevyhnutnosť ustanoviť obhajcu obvinenému, resp. pochybnosť o jeho spôsobilosti sa obhajovať, by musela byť zistená zo strany krajského súdu a k takému konštatovaniu nestačili obvineným uvádzané zdravotné problémy).

Keďže z uvedeného vyplýva, že verejné zasadnutie bolo krajským súdom vykonané v neprítomnosti obvineného za splnenia zákonných podmienok a u obvineného nebol daný dôvod povinnej obhajoby, ďalšie dovolateľom uplatnené námietky ohľadom porušenia ustanovení § 255, § 326, § 252 a § 253 Tr. por. a čl. 50 Ústavy SR, ktoré sa týkali práve tej situácie, že verejné zasadnutie malo byť vykonané v neprítomnosti obvineného v rozpore so zákonom, sú bezpredmetné. Dovolací súd k nim uvádza, že pokiaľ obvinený nevyužije svoje zákonné oprávnenie podľa Trestného poriadku (právo zúčastniť sa verejného zasadnutia), resp. si nesplní zákonnú povinnosť predložiť vyjadrenie ošetrujúceho lekára k svojmu zdravotnému stavu, o čom bol riadne poučený, nemôže sa následne dovolávať toho, že postupom súdu bolo porušené jeho právo na obhajobu a že došlo k porušeniu rovnosti strán a zbraní. Tiež zo žiadneho zákonného ustanovenia v Trestnom poriadku nevyplýva, že procesná strana by mala byť opätovne súdom upozorňovaná na možnosť vykonania verejného zasadnutia v jej neprítomnosti potom, ako zašle ospravedlnenie svojej neúčasti na verejnom zasadnutí a podľa zákona také upozornenie je potrebné zaslať obvinenému iba v súvislosti s upovedomením o verejnom zasadnutí (§ 293 ods. 5 Tr. por.). Tiež pokiaľ obvinený poukazuje na porušenie ustanovenia § 255 ods. 2 Tr. por., tak uvedené je irelevantné, pretože v tomto ustanovení je výslovne uvedené, že má ísť o vyjadrenie prítomných strán a obvinený na verejnom zasadnutí bol neprítomný.

Z obsahu dovolacích námietok ohľadom rozsudku okresného súdu vyplýva, že tieto sa týkajú zistenia skutkového stavu a hodnotenia dôkazov, a teda dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., hoci dovolateľ v tomto prípade výslovne tento dovolací dôvod neoznačil. Dovolací súd k tomu uvádza, že podľa ustálenej súdnej praxe (R 120/2012) je dovolací súd pri posudzovaní dovolania viazaný v ňom uvádzanými vecnými dôvodmi (chybami), resp. argumentmi, nie ich podradením pod konkrétny právny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Dovolací súd uvádza, že v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Zároveň však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. Teda dovolanie v tomto prípade neslúži na prípadnú revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a odvolacím súdom (to je možné len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.). Pokiaľ teda dovolateľ poukazuje na určité pochybenia, ktoré majú podľa neho spočívať v tom, že nemal byť riadne zistený skutkový stav a že bola nesprávne vyhodnotená dôkazná situácia poukázaním na konkrétne dôkazy, tak uvedené sa práve týka skutkového stavu zisteného v pôvodnom konaní, ktorý však dovolací súd v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nemôže v tomto smere skúmať, meniť ani hodnotiť (skutkový stav je vždy výsledkom hodnotenia vykonaného dokazovania). Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu jeho nesprávneho právneho posúdenia alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (resp. právneho predpisu, ak má priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku), a teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku meritórneho rozhodnutia môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane k tomu R 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.). V tomto prípade však obvinený v rozpore s uvedeným uplatňuje práve námietky charakteru skutkového, ktoré nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolateľ v dovolaní neuvádza konkrétne dôvody, resp. pochybenia ohľadom toho, že by skutková veta meritórneho rozhodnutia nezodpovedala jej právnomu posúdeniu a dovolací súd bez ich uplatnenia zo strany dovolateľa nemôže také skutočnosti posudzovať sám ex officio (§ 385 ods. 1 Tr. por., resp. § 374 ods. 1 Tr. por.).

Dovolací súd napriek uvedenému konštatovaniu k námietkam dovolateľa, že niektoré svedecké výpovede v rozsudku majú byť iné ako sú vo zvukovom zázname z hlavného pojednávania, uvádza, že v rozsudku sa nemusia uviesť doslovné výpovede vypočutých osôb, ale len ich podstata. Pokiaľ bol obvinený toho názoru, že okresný súd túto podstatu nevystihol, mohol obvinený tieto skutočnosti namietat' v odvolacom konaní, čo napokon obvinený aj urobil, keď namietal, že rozsudok neobsahuje určité skutočnosti, ktoré mali svedkovia uviesť na hlavnom pojednávaní, pričom však s týmito námietkami sa podrobne krajský súd vysporiadal v napadnutom uznesení na str. 5 - 6. Dovolací súd k tomu ďalej poznamenáva, že dovolateľ v dovolaní ani neuvádza, v čom konkrétne mali byť svedecké výpovede upravené, resp. prispôbené a pokiaľ obvinený v inej časti dovolania uvádza určité skutočnosti ohľadom svedeckých výpovedí, a to že svedok H. podrobne popísal oblečenie, ako aj opis osôb, od ktorých s obvineným veci kúpili, resp. že svedkyňa M. uviedla, že auto nešoferovala, lebo ho nemohla zaparkovať a na miesto, kde sa veci nakladali, nemohla vidieť, nakoľko to nebolo možné, tak dovolací súd uvádza, že tieto skutočnosti výslovne vyplývajú z obsahu výpovedí týchto svedkov uvedených na str. 6 - 8 rozsudku okresného súdu. Dovolací súd k tomu ďalej uvádza, že podľa § 58 ods. 3 Tr. por. predseda senátu rozhoduje, či sa o hlavnom pojednávaní (resp. verejnom zasadnutí) vyhotoví zápisnica diktovaním predsedom senátu, rýchlopisným záznamom alebo sa na vyhotovenie zápisnice použije iné vhodné záznamové zariadenie, pričom ak sa o hlavnom pojednávaní vyhotovuje zápisnica diktovaním predsedom senátu (čo je prípad prejednávanej veci), zapisuje sa podstatný obsah výpovede obžalovaného, svedkov, znalcov a iných osôb (§ 58 ods. 4 prvá veta Tr. por.). Pokiaľ sa obvinený domnieval, že predseda senátu okresného súdu protokoluje výpovede svedkov obsahovo v inom znení, ako boli povedané na hlavnom pojednávaní, mal možnosť túto skutočnosť namietat' počas protokolovania, aby taká námietka mohla byť posúdená priamo na hlavnom pojednávaní a zvukový záznam vyhotovený podľa § 61a Tr. por., ktorý sa vykonáva popri zápisnici vykonávanej diktovaním predsedu senátu, mohol slúžiť práve na to, aby sa prípadné nejasnosti a námietky proti obsahu zápisnice vyjasnili, k čomu však zásadne musí dôjsť ešte v pôvodnom konaní, nie však v dovolacom konaní. Z charakteru dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že dovolacie konanie nie je určené na porovnanie vykonaného zvukového záznamu z hlavného pojednávania a obsahu v rozsudku uvedených dôkazných prostriedkov vykonaných na hlavnom pojednávaní, a to navyše za situácie, že dovolateľ ani len neuviedol konkrétne nezrovnalosti, ktoré mali byť takto spôsobené.

Zo spisu dovolací súd ďalej zistil, že okresný súd a krajský súd vo svojich meritórnych rozhodnutiach relevantným spôsobom uviedli dôvody, na základe ktorých určité výpovede z prípravného konania vzali za určujúce a prečo neverili dotknutej osobe ohľadom výpovede vykonanej v súdnom konaní. Rovnako bolo v meritórnych rozhodnutiach dostatočne určitým a zrozumiteľným spôsobom zdôvodnené, ktoré veci boli obvineným odcudzené a spôsob ich ohodnotenia a dokonca za účelom určenia hodnoty odcudzených vecí okresný súd v čase vykonávania dokazovania na hlavnom pojednávaní pribral do konania znaleckú organizáciu, keďže obvinený v priebehu súdneho konania namietal výšku spôsobenej škody ohľadom ohodnotenia vecí v odbornom vyjadrení vykonanom v prípravnom konaní.

Napokon dovolací súd poznamenáva, že pokiaľ dovolateľ v dovolaní poukazoval na určitú ustálenú súdnu prax, tak túto nebolo možné aplikovať v konkrétnostiach na prejednanú vec (hoci sa aj vo všeobecnosti mohla týkať predmetnej problematiky) vzhľadom na jej špecifiká dovolacím súdom rozvedené, resp. dovolateľ na ustálenú súdnu prax poukazoval len vo všeobecnosti bez toho, aby uviedol, v čom mala byť aplikovaná konkrétne na prejednanú vec.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí podané dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.